

FOTO: SKOGFORSK

Marie Larsson-Stern, Skogforsk.

Här listar VISION tio forskningsartiklar från Skogforsks senaste finansieringsperiod 2013-2016 som gjort skillnad – ute i skogsbruket eller för fortsatt forskning och utveckling.

– Vi vill visa på bredden i vår forskning och även vilken betydelse enskilda forskningsresultat kan få för skogsbrukets utveckling, säger Marie Larsson-Stern, forskningschef på Skogforsk. Listan har förstas ingens inbördes rangordning.

Hon är mån om att resultaten från verksamheten ska nå ut och verkligen göra skillnad i näringen.

– Artiklarna är visserligen bara några exempel, men alla har bidragit till ny viktig kunskap, praktiska lösningar eller ändrade regelverk. Och inte minst till nya forskningsidéer.

Hon betonar också att forskning och utveckling i allt högre grad är ett lagspel där det är nödvändigt med samarbete över både nations- och disciplinräns. Därför är det viktigt för Skogforsk att delta i internationella forskarnätverk och samarbeten med industrin. Och att synas i forskarvärlden:

– Det är positivt att så mycket av vår forskning publiceras i välrenommerade tidskrifter. Då blir de både vetenskapligt granskade och exponerade för forskarvärlden. Men också ”smalare” tidskrifter kan vara väl så effektiva för att nå dem som verkligen har nytta av resultaten.

10 RESULTAT SOM GJORT SKILLNAD!

Text: MATS HANNERZ | Foto: SVERKER JOHANSSON/BITZER

Standardiserade maskinkostnader underlättar internationella jämförelser

■ Vilken ny maskin ska mitt företag köpa? Hur mycket ska jag ta betalt som entreprenör? Vad kostar avverkningen för mig som skogsägare? Och hur ska jag som forskare jämföra lönsamheten för maskiner och metoder?

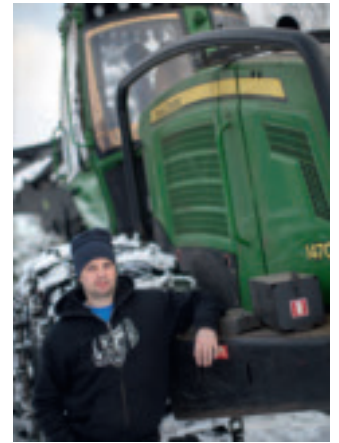
Kostnadskalkyler kan vara nog så knepiga att ta fram inom samma land. Men går man över nationsgränserna blir det ännu värre. Hur tar man hänsyn till olika skattesystem, avgifter, bidrag och regelverk för löner och andra ersättningar när man jämför kostnader?

Forskare, beställare och producenter har länge brottats med problemen att göra internationella prisjämförelser. Skogforsk har nu deltagit i ett COST-projekt inom ramen för EU-samar-

betet. Projektet har tagit fram en standard för att på ett transparent sätt beräkna skogsbrukets maskinkostnader i olika länder. I artikeln beskrivs modellen, och dessutom kan läsaren ladda ner en Excel-fil med hela kostnadskalkylen. Helt fritt!

Nyttan

– Den här modellen har förutsättningar att bli en internationell standard för maskinkostnadskalkyler. Den används idag vid flera nationella och internationella forskningsinstitutioner, bland annat IIASA. FPInnovations i Kanada kommer troligen att utgå från den när de tar fram sin nya kalkylmall, säger Lars Eliasson, Skogforsk och en av författarna bakom artikeln.

Störst kör först. Mikael Karlsson var testförare när Skogforsk jämförde maskinstorlekar.

Artikeln

Ackerman, P, Beibo, H., Eliasson, L., de Jong A., Lazdinis, A. & Lyons, J. 2014. The COST model for calculation of forest operations. International Journal of Forest Engineering 25(1), 75-81.

Nya modeller räddar tallen när klimatet blir varmare

■ Landsöverskridande, klimat-anpassade användningsrekommendationer för tall. Det är resultatet av ett långvarigt samarbete mellan Skogforsk, SMHI, Rosaby Centre och finska Naturresursinstitutet LUKE.

Bakom beräkningarna ligger uppgifter från över en halv miljon träd i Finland och Sverige. Tillsammans med 22 klimatvariabler visar de nya modellerna hur tallen påverkas av förflyttning i dag – och i ett framtida klimat.

De modeller som utvecklats är giltiga i både Finland och Sverige och de kan användas för alla idag använda skogsodlingsmaterial med tall. I modellerna är temperatursumma viktigast för att be-

skriva planteringslokaler och latitud (fotoperiod) viktigast för att beskriva förflyttningseffekter.

Nyttan

Klimatanpassningen görs redan i praktiken då klimatförändringarna inkluderades i det svenska verktyget Plantval 2011. Det används av

plantskolor och plantbeställare. I oktober kommer en ny version av Plantval Tall med de nyutvecklade modellerna, vilka också använts i Finland där användningsområdena för tall nyligen justerats norrut.

– I början av 2017 lanserar vi dessutom en gemensam version av Plantval Tall för Finland och Sverige. Vårt resultat visar att det går lika bra att använda en finsk plantage i Sverige och en svensk i Finland. Tallens gener bryr sig inte om nationsgränser, säger Mats Berlin som är koordinator för arbetet med de nya klimatmodellerna.

Artikeln

Berlin, M., Persson, T., Jansson, G., Haapanen, M., Ruotsalainen, S., Barring, L. & Andersson Gull, B. 2016. Scots pine transfer effect models for growth and survival in Sweden and Finland. Silva Fennica 50(3), article id 1562.